

18.09.2017

Asia/16

§ 863

Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen päätös hätämajoituksen järjestämisestä ja kaupungin toimenpiteet

HEL 2016-002473 T 03 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Esteelliset: Veronika Honkasalo

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi ja huomioon otettavaksi liitteenä 2 olevan eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen 30.5.2017 antaman päätöksen hätämajoitusta koskevasta ohjeistuksesta ja hätämajoituksen järjestämisestä.

Samalla kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi saadun selvityksen hätämajoituksen järjestämistä koskevasta kaupungin toimenpiteistä.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus antoi 25.4.2016 § 401 päätöshistoriaan sisältyvän lausunnon eduskunnan apulaisoikeusasiamiehelle kahdesta kantelusta, joissa arvosteltiin Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystieteiden osaston menettelyä hätämajoituksen järjestämisestä ja sitä koskevasta ohjeistuksesta.

Eduskunnan apulaisoikeusasiamies antoi 30.5.2017 liitteenä olevan yhteispäätöksen kaikkiaan kolmeen oikeusasiamiehelle saapuneeseen samaa asiaa koskevaan kanteluun. Kanteluissa pyydettiin ottamaan

kantaa oleskeluluvattomien ulkomaalaisten tilapäisestä majoituksesta 27.8.2014 annetun ohjeen perustuslainmukaisuuteen perustuslain 19 §:n 1 momentin sekä ihmisoikeusvelvoitteiden kannalta.

Apulaisoikeusasiamies käsitteli hätämajoitusta yleisen tason kysymyksenä oleskelulupaa vailla olevien kolmansien maiden kansalaisten ja toisaalta pysyvää oleskeluoikeutta vailla olevien EU- ja ETA-kansalaisten ja kunnan kannalta.

Laillisuusvalvoja ei ole päätöksessään ottanut kantaa Helsingin kaupungin toiminnan lähempään sisältöön, organisointiin tai resursointiin liittyviin kysymyksiin, vaikka onkin pitänyt todennäköisenä, että toiminnan organisoinnissa ja kapasiteetissa on ollut puutteita ainakin vielä talvella 2016. Apulaisoikeusasiamies ei katsonut, että Helsingin kaupungin toimielimet tai viranhaltijat olisivat jättäytyneet passiivisiksi tai toimettomiksi hädänalaisten ihmisten välttämättömään huolenpidon tarpeeseen vastaamisessa. Päätös on osoitettu Helsingin kaupungille tiedoksi ja huomioon otettavaksi. Apulaisoikeusasiamies on pitänyt ensiarvoisen tärkeänä, että kunnat voisivat tukeutua yhtenäiseen asiaa koskevaan ohjeistukseen mahdollisesti yllättäen tai nopealla aikataululla eteen tulevissa muuttuvissa tilanteissa. Perustuslain 68 §:n mukaan ministeriö vastaa toimialallaan hallinnon asianmukaisesta toiminnasta. Apulaisoikeusasiamies on päätenyt esittämään sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle toimenpiteitä hätämajoitusta koskevan lainsäädännön täsmentämiseksi ja toimeentulo-ohjeistuksen uudistamiseksi. Lisäksi asia on mennyt sisäministeriölle tiedoksi ja tarvittavia toimenpiteitä varten kuntien valtionapua koskevissa kysymyksissä.

Kaupunginhallitus edellytti lausuntoa antaessaan, että apulaisoikeusasiamiehen kantelusta tekemän ratkaisun jälkeen hätämajoituksen järjestämistä koskevat kaupungin toimenpiteet tuodaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Sosiaali- ja terveyslautakunta on 22.8.2017 antanut päätöshistoriaan sisältyvän lausunnon hätämajoituksen järjestämistä koskevista toimenpiteistä. Lausunnon mukaan asunnottomien henkilöiden majoittamiseksi Hietaniemen palvelukeskuksen asumispäivystyksessä on 52 paikkaa. Tarvittaessa voidaan järjestää kahdeksan lisäpaikkaa. Talvella 2016-2017 paperittomille henkilöille ja muun muassa Itä-Euroopan alueelta tulleelle liikkuvalla väestöllä on järjestetty hätämajoituspalveluja yhteistyössä Helsingin Diakonissalaitoksen ja Helsingin seurakuntayhtymän kanssa Munkkisaaren ja Hermannin diakoniatalon majoitustiloissa. Talvella Munkkisaarella yöpyi keskimäärin 100 ja diakoniatalossa 30 ihmistä vuorokaudessa. Ohje muiden kuin helsinkiläisten tilapäisestä majoituksesta on liitteenä 3.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan, sosiaali- ja terveysviraston virastopäällikön ja toimialajohtajan tekemillä päätöksillä on myönnetty loppuvuodesta 2016 lähtien avustuksia järjestöille hätämajoituksen järjestämistä varten. Tulevan talven järjestöavustusten haku ja käsittely ovat parhailaan käynnissä. Tilannetta ja hätämajoitustarpeen kehittymistä seurataan tiiviisti.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoi lisäksi lausunnossaan, että talven 2016 - 2017 käytäntöä järjestää ja rahoittaa hätämajoitus liikkuvalla väestölle ja paperittomille tarpeen mukaan jatketaan niin kauan kuin tarvetta on. Loppuvuodeksi tähän voidaan käyttää mm. käyttösuunnitelman kohdentamattomia varoja. Lautakunnassa toimitetut äänestykset ja eriävä mielipide sisältyvät päätöshistoriaan.

Turvapaikanhakijoiden ja paperittomien henkilöiden palvelutarpeita koordinoi kaupunginjohtajan johtajistokäsittelyssä 3.5.2017 § 40 perustama työryhmä (liite 4), jonka tehtävänä on kartoittaa turvapaikan hakijoiden ja paperittomien henkilöiden tuomia haasteita ja palvelutarpeita ja tehdä esityksensä kaupungin yhteisistä linjauksista niihin vastaamiseksi. Lisäksi työryhmän tehtävänä on valmistella asiassa mahdollisesti tarvittavia ohjeita tai esityksiä yhteistyötarpeista muiden kaupunkien, järjestöjen sekä valtion kanssa.

Toimialajohtaja Juha Jolkkonen antaa kokouksessa selvityksen kaupungin toimenpiteistä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen saate 30.5.2017
- 2 Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen päätös 30.5.2017
- 3 Ohje muiden kuin helsinkiläisten tilapäisestä majoituksesta.doc
- 4 Kaupunginjohtajan päätös 3.5.2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveystoimiala
Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.08.2017 § 217

HEL 2016-002473 T 03 01 02

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon hätmajoitusta koskevista toimenpiteistä:

"Sosiaali- ja terveyslautakunta myönsi 29.11.2016 (§ 297) avustuksia järjestöille niiden vuoden 2017 toimintaan. Samassa yhteydessä lautakunta osoitti virastopäällikön (1.6.2017 lukien toimialajohtaja) erikseen päätettäväksi avustuksiksi enintään 100 000 euroa vuoden 2017 aikana mahdollisesti ilmenevän yllättävän ja merkittävän sosiaali- tai terveysongelman hoitamiseen. Virastopäällikkö kohdensi tämän rahoituksen kahteen hätmajoituksen järjestämistä koskevaan avustukseen. Virastopäällikkö myönsi 27.12.2016 (§ 196) Refuhome ry:lle 5 000 euron avustuksen käytettäväksi kevään 2017 aikana liikkuvan väestön tilapäistä hätmajoitusta tukevien palvelujen järjestämisen henkilöstökustannuksiin. Virastopäällikkö myönsi 22.3.2017 (§ 73) Helsingin Diakonissalaitoksen säätiölle 95 000 euron suuruisen avustuksen käytettäväksi 30.1.–15.4.2017 välisenä aikana liikkuvan väestön ja paperittomien henkilöiden hätmajoitukseen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi 11.4.2017 (§ 96) 300 000 euron kohdennuksen vuoden 2017 aikana mahdollisesti ilmenevän yllättävän ja merkittävän sosiaali- tai terveysongelman hoitamiseen varoista, jotka olivat vielä kohdentamatta vuoden 2017 käyttösuunnitelmassa ja tulosbudjeteissa. Toimialajohtaja myönsi 10.7.2017 (§ 41) Vivo ry:lle 76 000 euron avustuksen käytettäväksi liikkuvan väestön ja paperittomien henkilöiden hätmajoituksen järjestämisestä 1.6.–31.12.2017 välisenä aikana viikonloppuoina aiheutuviin kuluihin Hermannin diakoniatalossa sekä viikolla tarvittaviin sijaiskuluihin.

Paperittomat ja asunnottomat henkilöt ja perheet ovat työllistäneet sosiaali- ja kriisipäivystyksen sosiaalipäivystystä talvella 2016–2017 satunnaisesti. Talvella sosiaalipäivystykseen tuli noin 20 yhteydenottoa majoituksen puutteesta olevista henkilöistä ja perheistä, jotka ohjattiin Munkkisaaren tai Hermannin majoitustiloihin.

Hietaniemen palvelukeskuksen asumispäivystyksessä on 52 paikkaa asunnottomien henkilöiden majoittamiseksi. Lisäksi patjapaikoille voidaan tarvittaessa sijoittaa kahdeksan henkilöä. Talviaikana lokakuusta 2016 maaliskuuhun 2017 asumispäivystyksestä ei ole jouduttu kään-

nyttämään ketään pois. Jonoa asumispäivystykseen oli, mutta heidätkin on saatu majoitettua samana yönä, kun paikka on vapautunut. Yöpyjien määrien keskiarvo oli loka-joulukuussa 56-57, tammikuussa 51, helmikuussa 39 ja maaliskuussa 48.

Talvella 2016–2017 paperittomille henkilöille ja muun muassa Itä-Euroopan alueelta tulleelle liikkuvalla väestöllä on järjestetty hätämajoituspalveluita yhteistyössä Helsingin Diakonissalaitoksen ja Helsingin seurakuntayhtymän kanssa Munkkisaaren ja Hermannin diakoniatalon majoitustiloissa. Talvella Munkkisaarella yöpyi keskimäärin 100 ja diakoniatalossa 30 ihmistä vuorokaudessa. Ketään ei tarvinnut käännättää pois. Diakoniatalon majoitus on tarkoitettu ensisijaisesti maassa vailla laillista oleskeluoikeutta eläville henkilöille, mutta myös muut majoituksen tarpeessa olevat voivat käyttää paikkaa. Patjamajoituksen lisäksi tarjolla on iltapala, ja päivällä diakoniatalon palvelut ovat kaikkien käytävissä. Niihin kuuluvat edulliset aamiaiset ja lounaat, suihku sekä mahdollisuus pestä vaatteita.

Hermannin diakoniatalon majoitus oli toukokuussa täynnä ja sen käyttäjät olivat lähinnä liikkuvaa väestöä, suomalaisia sekä EU:n ulkopuolelta tulleita henkilöitä. Sosiaalityön etsivän työn työntekijät jalkautuivat Hermannin säännöllisesti ja yhteistyössä diakoniatyön kanssa pyrkivät ohjaamaan muun muassa suomalaisia virallisten palvelujen piiriin.

Hirundo, Kidutettujen kuntoutuskeskus ja Clobal clinic muuttavat Munkkisaaren remontin jälkeen, mahdollisesti elokuussa. Alakerran isoon tilaan on suunniteltu päiväkeskus sekä liikkuvalla väestöllä (Hirundo) että paperittomille henkilöille. Isoa tilaa on mahdollista jakaa huomioiden molemmat ryhmät. Tilaa on myös majoituskapasiteetin kasvattamiseen, jos Hermannin diakoniatalo jää pieneksi.

Kilpailutetut kriisimajoitusta järjestävät palveluntuottajat olivat talvella valmiudessa tuottamaan ostopalveluna tarpeen mukaan nopeasti hätämajoitusta. Tätä ei kuitenkaan talven aikana tarvittu. Paperittomien lapsiperheiden osalta on mahdollisuus etsiä heille asunto kriisimajoituksen työryhmän kautta, mutta sinne ei ole ohjattu yhtään tällaista lapsiperhettä. Myöskään lastensuojelussa ei ole ollut paperittomia asunnottomia lapsiperheitä asiakkaina.

Helsingin kaupunginjohtaja perusti 3.5.2017 turvapaikanhakijoiden ja paperittomien henkilöiden palvelutarpeita koordinoivan työryhmän. Työryhmän tehtävänä on kartoittaa turvapaikan hakijoiden ja paperittomien henkilöiden tuomia haasteita ja palvelutarpeita ja tehdä esityksensä kaupungin yhteisistä linjauksista niihin vastaamiseksi. Lisäksi työryhmän tehtävänä on valmistella asiassa mahdollisesti tarvittavia ohjeita

tai esityksiä yhteistyötarpeista muiden kaupunkien, järjestöjen sekä valtion kanssa.

Syksyllä 2017 ovat järjestöavustukset ovat jälleen haettavissa mm. ensi talven hätmajoituksen järjestämiseksi. Tilannetta ja hätmajoitustarpeen kehittymistä seurataan tiivisti yhdessä kaupungin ja muun muassa seurakunnan ja Diakonissalaitoksen kanssa.

Liitteenä numero 1 on eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen 30.5.2017 antama päätös Hätmajoitusta koskeva ohjeistus ja hätmajoituksen järjestäminen. Päätöksen kohdassa 3.3.2 Vähimmäistason turvaaminen Helsingin kaupungin hätmajoitusjärjestelyissä apulaisoikeusasiamies toteaa yhteenvetona (sivu 24): "Helsingin kaupunki on luonut järjestelmän ulkomaalaisten laittomien siirtolaisten perustarpeiden täyttämiseksi. Käytettävissäni olevien tietojen ja selvitysten valossa en voi katsoa, että Helsingin kaupungin toimielimet tai kaupungin viranhaltijat olisivat jättäytyneet passiivisiksi tai toimettomiksi hädänalaisten ihmisten välttämättömään huolenpidon tarpeeseen vastaamisessa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta näkee, että talven 2016–2017 käytäntöä järjestää ja rahoittaa hätmajoitus liikkuvalla väestöllä ja paperittomille tarpeen mukaan jatketaan niin kauan kuin tarvetta on. Loppuvuodeksi 2017 tähän voidaan käyttää mm. käyttösuunnitelman kohdentamattomia varoja.

Terveys ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Hätmajoituksen järjestäminen kohdistuu vähäiseen määrään Helsingissä oleskelevia ulkomaalaisia, mutta se turvaa kaikkein vaikeimmissa asemassa oleville henkilöille Suomen perustuslain 19 §:n 1 momentissa jokaiselle turvatuun oikeuden välttämättömään huolenpitoon, kun he eivät kykene hankkimaan ihmisarvoisen elämän edellyttämää turvaa. Tällaisena hätmajoituksen järjestäminen on terveys- ja hyvinvointivaikutuksiltaan merkittävä."

Käsittely

22.08.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava palautusehdotus:

Palautusehdotus 1:

Jäsen Mari Rantanen: Lautakunta päättää palauttaa lausunnon uudelleen valmisteltavaksi siten, että lausunto noudattaa sosiaali- ja terveysministeriön ohjetta "Kunnille suositukset laittomasti maassa oleskelevien kiireelliseen sosiaali- ja terveydenhuoltoon"

Palautusehdotus 1 raukesi kannattamattomana.

18.09.2017

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Mari Rantanen: Lausunnon loppuun ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia lisätään seuraava uusi kappale: Lautakunta katsoo, että hätämajoitus on lyhytaikainen ratkaisu eikä sen tule tukea maassa laittomasti tai ilman asianmukaisia perusteita oleskelua. Hätämajoitusta tarvitsevat ihmiset tulee ohjata joko oman Eu/Eta-maan palveluiden piiriin tai vapaaehtoisen paluun piiriin yhteistyössä maahanmuuttoviraston kanssa.

Vastaehdotus 1 raukesi kannattamattomana.

Vastaehdotus 2:

Jäsen Mari Rantanen: Lausunnon toiseksi viimeiseksi kappaleeksi ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia lisätään seuraava uusi kappale: Lautakunta huomauttaa, että liittyen sosiaalihuoltoon, ministeriö ohjeistaa kuntia seuraavalla tavalla liittyen laittomasti maassa oleskelevalle annettavaan sosiaalihuoltoon: "Mikäli laittomasti maassa oleskelevä henkilö tarvitsee välttämätöntä kiireellistä apua, hänet tulisi ensisijaisesti ohjata kuntaan sosiaalihuollosta vastaavalle viranomaiselle, jotta tuen tarve arvioitaisiin. Kunnat selvittävät tukea hakevan oleskeluoikeuden Maahanmuuttoviraston tilannekeskuksesta. Kuntien tulisi huolehtia mahdollisuuksien mukaan siitä, että mahdollisesti annettavaan hätämajoituspalveluun sisältyisi myös ruoka ja mahdollisesti muukin akuutti apu."

Vastaehdotus 2 raukesi kannattamattomana.

Vastaehdotus 3:

Jäsen Mari Rantanen: Lausunnon viimeiseksi kappaleeksi ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia lisätään seuraava uusi kappale: Lautakunta huomauttaa, että Helsingin kaupungin on asiallista noudattaa sosiaali- ja terveysministeriön ohjetta "Kunnan viranomaiset ohjaavat laittomasti maassa oleskelevat maahanmuuttoviranomaisten puoleen. Vapaaehtoisen paluun järjestelmässä kansainvälistä suojelua hakeneelle ulkomaalaiselle voidaan korvata kohtuulliset muuttokustannukset ja maksaa avustusta, jos hän poistuu maasta vapaaehtoisesti."

Vastaehdotus 3 raukesi kannattamattomana.

Vastaehdotus 4:

Jäsen Laura Nordström: Lisätään lausunnon viimeiseksi kappaleeksi ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia seuraava kappale: "Sosiaali- ja terveyslautakunta näkee, että talven 2016-2017 käytäntöä järjestää ja rahoittaa hätämajoitus liikkuvalla väestöllä ja paperittomille tarpeen mukaan jatketaan niin kauan kuin tarvetta on. Loppuvuodeksi

18.09.2017

2017 tähän voidaan käyttää mm. käyttösuunnitelman kohdentamattomia varoja."

Kannattaja: Jäsen Saku Etholen

Vastaehdotus 5:

Jäsen Laura Nordström: Lisätään lausunnon viimeiseksi kappaleeksi ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia seuraava kappale: "Lautakunta korostaa, että hätämajoituksen rahoituksen ei tule olla syytä muiden järjestöavustusta saavien järjestöjen rahasumman leikkaukselle."

Kannattaja: Jäsen Saku Etholen

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten pohjalta:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 4 (jäsen Laura Nordström): Lisätään lausunnon viimeiseksi kappaleeksi ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia seuraava kappale: "Sosiaali- ja terveyslautakunta näkee, että talven 2016-2017 käytäntöä järjestää ja rahoittaa hätämajoitus liikkuvalla väestölle ja paperittomille tarpeen mukaan jatketaan niin kauan kuin tarvetta on. Loppuvuodeksi 2017 tähän voidaan käyttää mm. käyttösuunnitelman kohdentamattomia varoja."

Jaa-äännet: 1

Mari Rantanen

Ei-äännet: 12

Katju Aro, Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Saku Etholen, Sami Heistaro, Pia Hytönen, Katriina Juva, Seija Muurinen, Laura Nordström, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Laura Nordströmin vastaehdotuksen äänin 12 - 1.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 5 (jäsen Laura Nordström): Lisätään lausunnon viimeiseksi kappaleeksi ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia seuraava kappale: "Lautakunta korostaa, että hätämajoituk-

18.09.2017

sen rahoituksen ei tule olla syynä muiden järjestöavustusta saavien järjestöjen rahasumman leikkaamiselle."

Jaa-äännet: 7

Tapio Bergholm, Leo Bergman, Sami Heistaro, Pia Hytönen, Seija Muurinen, Mari Rantanen, Karita Toijonen

Ei-äännet: 6

Katju Aro, Cecilia Ehrnrooth, Saku Etholen, Katriina Juva, Laura Nordström, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 7 - 6.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätöksestä jätettiin seuraava eriävä mielipide:

Jäsen Mari Rantanen jätti eriävän mielipiteen päätöksestä.

15.08.2017 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Karri Välimäki, johtava lakimies, puhelin: 310 43970
karri.valimaki(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 25.04.2016 § 401

HEL 2016-002473 T 03 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa eduskunnan apulaisoikeusasiamiehelle hätämajoituksen järjestämistä koskevien kantelujen johdosta seuraavan lausunnon:

Kantelut

Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehelle on tehty kaksi kantelua, joissa arvostellaan Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan menettelyä hätämajoituksen laiminlyönnistä muille kuin helsinkiläisille. Toisessa kantelussa pyydetään arvioimaan Helsingin kaupungin sisäisen ohjeen "Oleskeluluvattomien ulkomaalaisten tilapäinen majoitus" soveltamista

18.09.2017

sekä lisäksi arvostellaan Helsingin kaupunkia hätämajoituksen keston rajoittamisesta.

Toisessa kantelussa arvostellaan Helsingin kaupungin sisäisen ohjeen ”Oleskeluluvattomien ulkomaalaisten tilapäinen majoitus” soveltamista. Kantelussa pyydetään tutkimaan, onko Helsingin kaupunki soveltaessaan sisäistä ohjetta ja evätessään rekisteröimättömiltä EU-kansalaisilta pääsyn hätämajoitukseen toiminut perustuslain 19 §:n 1 momentin vastaisesti. Kantelun mukaan Diakonissalaitoksen päiväkeskus Hirundoon saapui torstaina 7.1.2016 yhteensä 14 rekisteröimättömää EU-kansalaista vailla majoitusta. Kantelun mukaan kahdelle henkilölle järjestyi hätämajoitus yksityisessä kodissa, mutta muut joutuivat viettämään yön ulkona. Samat henkilöt olivat palanneet jälleen 8.1.2016 päiväkeskus Hirundoon, jolloin heidät saatiin sijoitettua yksityisten henkilöiden koteihin.

Sosiaali- ja terveysviraston selvitys

Perustuslain 19 §:n 1 mom. mukaan jokaisella, joka ei kykene hankkimaan ihmisarvoisen elämän edellyttämää turvaa, on oikeus välttämättömään toimeentuloon ja huolenpitoon. Säännöksessä on kyse ihmisarvoisen elämän vähimmäistasosta, johon kuuluu mm. terveyden ja elinikäisen säilyttämisen kannalta välttämättömän asumisen järjestäminen jokaiselle. Säännös koskee kaikkia Suomessa oleskelevia henkilöitä.

Sosiaalihuoltolain 12 §:n 1 mom. mukaan jokaisella kunnassa oleskelevalla henkilöllä on oikeus saada kiireellisessä tapauksessa yksilölliseen tarpeeseensa perustuvat sosiaalipalvelut siten, ettei hänen oikeutensa välttämättömään huolenpitoon ja toimeentuloon vaarannu.

Toimeentulotukilain 1 §:n 1 mom. mukaan toimeentulotuki on sosiaalihuoltoon kuuluva viimesijainen taloudellinen tuki, jonka tarkoituksena on turvata henkilön ja perheen toimeentulo ja edistää itsenäistä selviytymistä. Toimeentulotuen avulla turvataan henkilön ja perheen ihmisarvoisen elämän kannalta vähintään välttämätön toimeentulo.

Sosiaali- ja terveysministeriön opas toimeentulotuen soveltajille (2013:4) linjaa toimeentulotuen myöntämisen oleskeluluvattomille ulkomaalaisille siten, että siihen sisältyy vain välttämätön ruokarahaa, lääkkeitä ja matkakustannukset kotimaahan. Joissakin tapauksissa on kuitenkin yksilöllisen harkinnan perusteella välttämättömää myöntää toimeentulotukea asumiseen tai järjestää tilapäinen majoitus muilla keinoin.

Mikäli henkilön terveys ja turvallisuus ovat vakavassa vaarassa, hänelle järjestetään em. lainsäädännön ja STM:n ohjeen perusteella kiireellistä tilapäismajoitusta. Sen tarve arvioidaan pääsääntöisesti sosiaali-

18.09.2017

päivystyksessä, alueellisissa sosiaalityön tai –ohjauksen toimipisteissä tai järjestöjen toimipisteissä. Palveluja tarvitsevat haastatellaan ja hätämajoitusta myönnetään yksilöllisen tarveharkinnan perusteella.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen ”Oleskeluluvattomien ulkomaalaisten tilapäinen majoitus” -ohjetta sovelletaan kolmannen maan kansalaisiin, joilla ei ole pysyvää oleskelulupaa sekä EU/ETA-kansalaisiin, jotka ovat oleskelleet yhtäjaksoisesti Suomessa alle viisi vuotta eikä heillä ole vielä oikeutta pysyvää oleskelua osoittavaan oleskeluoikeuden rekisteröintitodistukseen. Ensisijaisesti henkilö ohjataan hakemaan apua oman maansa suurlähetystöstä. Päästäkseen suurlähetystöönsä varaton henkilö voi hakea toimeentulotukea matkakustannuksiin virka-aikana siltä sosiaalityön tai sosiaali-ohjauksen palvelupisteeltä, jonne hän on hakeutunut ja virka-ajan ulkopuolella sosiaalipäivystyksestä. Toimeentulotuen tarkoituksena ei ole, että tilapäisesti maassa oleva ulkomaalainen voisi sen turvin jatkaa oleskeluaan Suomessa. Mikäli suurlähetystö ei ole Suomessa, matkakustannukset voidaan myöntää sosiaalitoimesta myös suoraan kotimaahan. Mikäli katsotaan, että henkilö ei enää saman päivän aikana voi hakeutua suurlähetystöönsä, hänelle tarjotaan hätämajoituksena yöpyminen ja päiväkeskuspalvelut ensisijaisesti Hietaniemenkadun palvelukeskuksen asumispäivystyksessä yhdeksi yöksi, viikonloppuna viikonloppun yli. Hätämajoitusta myönnetään pääsääntöisesti vain kerran, yleensä 1 - 2 yöksi. Tapauskohtaisesti tästä on mahdollista poiketa sosiaalityöntekijän harkinnan perusteella. Tuona aikana henkilön odotetaan hoitavan asiansa niin, että akuutin tuen tarvetta ei enää ole. Jos henkilö on kyvyn huolehtimaan itsestään esimerkiksi psyykkisen sairauden, päihdeongelman tai vamman vuoksi, henkilö ohjataan psykiatrian tai päihdehuollon hoidontarpeen arviointiin.

Hietaniemenkadun palvelukeskus on matalan kynnyksen palveluyksikkö asuntoa vailla oleville henkilöille. Hietaniemenkatu 5:n palvelukeskuksessa sijaitsee sekä asumispäivystys että tilapäinen asumispalvelu. Hietaniemenkadun palvelukeskus tarjoaa 52 asunnottomalle tilapäistä asumista maksullisissa yhden hengen huoneissa ja maksutonta majoitusta 52-paikkaisessa asumispäivystyksessä. Asumispäivystyksen paikkamäärä on voitu ylittää pelastuslaitoksen luvalla tilapäisesti. Asumispäivystys on auki joka päivä klo 17.00–8.00.

Hietaniemenkadun palvelujen lisäksi sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus on kilpailuttanut kriisimajoituksen palveluntuottajat. Virasto käynnisti kriisi- ja tilapäismajoituksen hankintaa koskevan tarjouskilpailun yhteistyössä hankintakeskuksen kanssa sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen kanssa periaatteet ja ehdot 12.5.2015. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus päätti 15.9.2015 valita palveluntuottajiksi oman toiminnan lisäksi nel-

jä eri palveluntuottajaa. Valituilla palveluntuottajilla on mahdollisuudet vastata myös hätämajoitustarpeeseen lyhytaikaisesti ja nopeasti.

Hietaniemenkadun palvelukeskuksen vuorokausittaiset tapahtumat dokumentoidaan sosiaalitoimen asiakastietojärjestelmässä olevaan yksikön raporttiin ja palvelukeskuksessa yöpyvät henkilöt kirjataan sosiaalitoimen asiakastietojärjestelmän hoitopaikkatietoihin. Kantelussa kuvattua yhteydenottoa 7.1.2016 ei ole kirjattu Hietaniemenkadun palvelukeskuksen vuorokausiraporttiin. Sen sijaan sosiaali- ja terveystieteiden on otettu yhteyttä 8.1.2016 siitä syystä, että Hirundoon oli jäämässä viikonlopuksi henkilöitä ilman yösiijaa. Heitä ei haastateltu yksilökohtaisesti. Selvitysten mukaan kaikki kysymyksessä olevat 14 henkilöä majoitettiin yksityiskodeissa.

Helsingin kaupungin palveluissa kaikkia ihmisiä kohdellaan yhdenvertaisesti. Marraskuussa 2015 Helsingissä oli asunnottomia 3 550. Kanteluissa tarkoitetuille romaneille ei ole kaupungin järjestämistä vastuuseen kuuluvia omia palveluja. Kaupunki kuitenkin avustaa järjestöjä, joilla on palveluja nimenomaan romaneille (esim. Hirundo).

Edellä olevan perusteella vastaukset apulaisoikeusasiamiehen selvitys- ja lausuntopyynnön kysymyksiin:

1. Tilapäisen majoituksen tarve arvioidaan pääsääntöisesti sosiaalipäivystyksessä, alueellisissa sosiaalityön tai -ohjauksen toimipisteissä tai järjestöjen toimipisteissä. Hätämajoitus järjestetään yksilöllisen tarveharkinnan perusteella eri tahojen yhteistyönä.
2. Helsingin kaupunki ostaa oman toiminnan lisäksi asunnottomuuteen liittyvää tilapäismajoitusta yksityisiltä palveluntuottajilta. Tilapäismajoitus on väliaikaista, jonka aikana tavoitteena on löytää pysyvä asumisratkaisu. Hietaniemen palvelukeskuksen lisäksi sosiaali- ja terveystieteiden käyttää muita kilpailuttamia palveluntuottajia lyhytaikaisen majoituksen järjestämiseksi.
3. Helsingin kaupunki on järjestänyt sosiaalipäivystyksen toiminnan voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Hätämajoitusta on järjestetty yhteistyössä eri toimijoiden kanssa lain, STM:n ohjeen sekä voimassa olevan sosiaali- ja terveystieteiden sisäisen ohjeen "Oleskeluluvattomien ulkomaalaisten tilapäinen majoitus" mukaisesti.

Hätämajoituksen järjestämisessä on toimittu asianmukaisesti eikä kantelujen tulisi antaa aiheita enempiin toimenpiteisiin.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että apulaisoikeusasiamiehen kantelusta tekemän ratkaisun jälkeen hätämajoituksen järjestämisestä koskevat kaupungin toimenpiteet tuodaan kaupunginhallituksen käsittelyyn.

Helsingin kaupunginhallitus toivoo myös asian ripeää käsittelyä, jotta kaupunginhallitus ehtii ryhtyä mahdollisiin tarvittaviin toimenpiteisiin ennen ensi talvea.

Käsittely

25.04.2016 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esteelliset: Veronika Honkasalo

Vastaehdotus:

Hannu Oskala:

Kappale 8, poisto: "Kaikki"

Kappale 8, poisto: "Helsingissä hätmajoitus on järjestynyt yksilöllisen tarveharkinnan perusteella kaikille hätmajoitusta tarvitseville eri tahojen yhteistyönä."

Kappale 12, poisto: "eikä sosiaali- ja terveystieteiden tarjoamaan majoitusratkaisuun palveluntuottajan tiloissa ollut sillä hetkellä tarvetta."

Kappale 15, poisto: "Helsingin kaupunki täyttää velvollisuutensa tarjota hätmajoitusta kaikille sitä tarvitseville yhdenvertaisesti."

Kappale 15, poisto: "Hätmajoitus on järjestynyt yksilöllisen tarveharkinnan perusteella kaikille sitä tarvitseville eri tahojen yhteistyönä."

Kappale 15, lisäys: "Hätmajoitus järjestetään yksilöllisen tarveharkinnan perusteella eri tahojen yhteistyönä."

Kappale 15 siis kuuluu kokonaisuudessaan muutetussa muodossaan:

"1. Tilapäisen majoituksen tarve arvioidaan pääsääntöisesti sosiaalipäivystyksessä, alueellisissa sosiaalityön tai -ohjauksen toimipisteissä tai järjestöjen toimipisteissä. Hätmajoitus järjestetään yksilöllisen tarveharkinnan perusteella eri tahojen yhteistyönä."

Ja loppuun lisäys:

"Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että apulaisoikeusasiamiehen kante-
lusta tekemän ratkaisun jälkeen hätmajoituksen järjestämistä koskevat kaupungin toimenpiteet tuodaan kaupunginhallituksen käsittelyyn.

Helsingin kaupunginhallitus toivoo myös asian ripeää käsittelyä, jotta kaupunginhallitus ehtii ryhtyä mahdollisiin tarvittaviin toimenpiteisiin ennen ensi talvea."

18.09.2017

Asia/16

Kannattaja: Laura Rissanen

Äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Hannu Oskalan vastaehdotuksen mukaan muutettuna

Jaa-äännet: 2

Arja Karhuvaara, Mika Raatikainen

Ei-äännet: 12

Otso Kivekäs, Silvia Modig, Lasse Männistö, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen, Pilvi Torsti, Mirka Vainikka, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Veronika Honkasalo

Kaupunginhallitus hyväksyi Hannu Oskalan vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 2 - 12 (1 poissa).

18.04.2016 Pöydälle

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystoimi 31.3.2016

HEL 2016-002473 T 03 01 02

Palauttaen läheteasiakirjat ja liittäen oheen vs. psykiatria- ja päihdepalvelujen johtajan Mikko Tammisen selvityksen liitteineen, vs. sosiaali- ja kriisipäivystyksen päällikön Kaisu Ketolan ja johtavan sosiaalityöntekijä Leena Vallinkoski-Ojaman selvityksen sekä nuorten palveluiden ja aikuissosiaalityön johtajan Maarit Sulavuoren selvityksen.

Lausunnon antamisen määräaika on jatkettu 29.4.2016 saakka.

18.09.2017

Kaupunginvaltuutettu Veronika Honkasalo sekä pakolaisneuvonta ry:n lakimies Heli Aali arvostelevat kanteluissaan Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystieteiden osaston menettelyä hätämajoituksen laiminlyönnistä muille kuin helsinkiläisille. Veronika Honkasalon kantelussa pyydetään arvioimaan Helsingin kaupungin sisäisen ohjeen ”Oleskeluluvottomien ulkomaalaisten tilapäinen majoitus” soveltamista sekä lisäksi Honkasalo arvostelee Helsingin kaupunkia hätämajoituksen keston rajoittamisesta.

Pakolaisneuvonta ry:n lakimies Heli Aali arvostelee myös kantelussaan Helsingin kaupungin sisäisen ohjeen ”Oleskeluluvottomien ulkomaalaisten tilapäinen majoitus” soveltamista. Aali pyytää tutkimaan, onko Helsingin kaupunki soveltaessaan sisäistä ohjetta ja evätessään rekisteröimättömiltä EU-kansalaisilta pääsyn hätämajoitukseen toiminut perustuslain 19 §:n 1 momentin vastaisesti.

Toimeentulotuki on sosiaaliturvajärjestelmän viimesijainen ja tarveharkintainen taloudellinen tuki. Suomen perustuslain 19 §:n mukaan jokaisella, joka ei kykene hankkimaan ihmisarvoisen elämän edellyttämää turvaa, on oikeus välttämättömään toimeentuloon ja huolenpitoon.

Aali tuo kantelussaan esille, että diakonissalaitoksen päiväkeskus Hirundoon saapui torstaina 7.1.2016 yhteensä 14 rekisteröimättömä EU-kansalaista vailla majoitusta. Kantelun mukaan kahdelle henkilölle oli järjestynyt hätämajoitus yksityisessä kodissa, mutta muut joutuivat viettämään yön ulkona. Samat henkilöt olivat palanneet jälleen 8.1.2016 päiväkeskus Hirundoon ja kantelun mukaan kaikki henkilöt saatiin hätämajoitettua yksityisten henkilöiden koteihin Hirundon toimesta.

Vs. sosiaali- ja kriisipäivystyksen päällikkö Kaisu Ketolan sekä johtavan sosiaalityöntekijä Leena Vallinkoski-Ojaman selvityksen mukaan 7.1.2016 työvuoressa olleet työntekijät eivät muista Hirundon työntekijältä tullutta yhteydenottoa. Vs. psykiatria- ja päihdepalvelujen johtajan Mikko Tammisen selvityksen liitteenä olevissa asumisen tuen päällikkö Taru Neimanin sekä Hietaniemenkadun palvelukeskuksen johtajan Sanna Sunikan selvitysten mukaan palvelukeskuksen vuorokausittaiset tapahtumat dokumentoidaan sosiaalitoimen asiakastietojärjestelmässä olevaan yksikön raporttiin ja palvelukeskuksessa yöpyvät henkilöt kirjataan sosiaalitoimen asiakastietojärjestelmän hoitopaikkatietoihin. Aalin kantelussa kuvattua puhelua 7.1.2016 ei ole kirjattu Hietaniemenkadun palvelukeskuksen vuorokausiraporttiin. Saatujen selvitysten mukaan Hirundosta ei ole oltu yhteydessä Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden osastoon 7.1.2016.

Nuorten palveluiden ja aikuissosiaalityönjohtajan Maarit Sulavuoren selvityksen mukaan Hirundosta on otettu yhteyttä 8.1.2016 sosiaali- ja

terveysvirastoon, koska Hirundoon oli jäämässä viikonlopuksi ihmisiä ilman yösijaa. Sulavuoren selvityksen mukaan, asiakkaita ei enää ennätetty haastatella yksilökohtaista harkintaa varten ja jokaiselle neljälletoista henkilölle järjestyi majoitus nimettömänä Luona Oy:n tilapäisäsunnoissa. Lisäksi Luona Oy:n kanssa sovittiin, että heidän vastaanotonsa on auki perjantaina 8.1.2016 poikkeuksellisesti klo 17.30 saakka, jotta Hirundon yösijaa vailla olevat asiakkaan ehditään majoittaa. Kun Hirundoon ilmoitettiin majoituksen järjestymisestä, Hirundosta todettiin selvityksen mukaan, että majoitus oli järjestynyt jo muuta kautta.

Kantelut ovat koskeneet sosiaali- ja terveysviraston sisäisen ohjeen ”Oleskeluluvattomien ulkomaalaisten tilapäinen majoitus” soveltamista kyseisessä tapauksessa. Kyseinen ohje ”Oleskeluluvattomien ulkomaalaisten tilapäinen majoitus” on Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveysviraston sisäinen oleskeluluvattomien ulkomaalaisten tilapäistä majoitusta koskeva toiminta ohje. Ohjetta sovelletaan kolmannen maan kansalaisiin, joilla ei ole pysyvää oleskelulupaa sekä EU/ETA kansalaisiin, jotka ovat oleskelleet yhtä jaksoisesti Suomessa alle viisi vuotta eikä jälkimmäisillä ole vielä oikeutta pysyvää oleskelua osoittavaan oleskeluoikeuden rekisteröintitodistukseen.

Psykiatria- ja päihdepalvelujen johtajan Mikko Tammisen selvityksen liitteinä olevien asumisen tuen päällikön Taru Neimanin ja Hietaniemenkadun palvelukeskuksen johtajan Sanna Sunikan selvitysten mukaan Hietaniemenkadun palvelukeskuksen asumispäivystys on matalan kynnyksen palveluyksikkö asuntoa vailla oleville henkilöille. Hietaniemenkadun palvelukeskuksessa sijaitsee sekä asumispäivystys että tilapäinen asumispalvelu osoitteessa Hietaniemenkatu 5 B. Hietaniemenkadun palvelukeskus tarjoaa 52 asunnottomalle tilapäistä asumista maksullisissa yhden hengen huoneissa ja maksutonta majoitusta 52-paikkaisessa asumispäivystyksessä. Asumispäivystyksen sovittu paikkamäärä on voitu ylittää pelastuslaitoksen luvalla tilapäisesti. Asumispäivystys on auki joka päivä klo 17.00–8.00.

Hätämajoituksella tarkoitetaan Helsingin kaupungin sisäisessä ohjeessa viimesijaista ratkaisua asunnon puutteesta johtuvassa akuutissa hätätilanteessa. Sosiaali- ja terveysvirasto on kilpailuttanut kriisimajoituksen palveluntuottajat. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveysvirasto käynnisti kriisi- ja tilapäismajoituksen hankintaa koskevan tarjouskilpailun yhteistyössä hankintakeskuksen kanssa sosiaali- ja terveyslautakunnan hyväksytyä hankinnan periaatteet ja ehdot päätöksellään 12.5.2015 (161 §). Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti 15.9.2015 (15/2015) valita palveluntuottajiksi oman toiminnan lisäksi neljä eri palveluntuottajaa. Valituilla palveluntuottajilla on mahdollisuudet vastata tarpeeseen myös lyhytaikaisesti ja nopeasti.

Tilapäisen majoituksen tarve arvioidaan saatujen selvitysten mukaan pääsääntöisesti sosiaalipäivystyksessä, alueellisissa sosiaalityön tai –ohjauksen toimipisteissä tai järjestöjen toimipisteissä. Hätmajoitus on järjestynyt Helsingin kaupungissa kaikille hätmajoitusta tarvitseville eri tahojen yhteistyönä. Lyhytaikaisen hätmajoituksen myöntämiseen liittyy kuitenkin aina asiakkaan kokonaistilanteen selvittäminen.

Sosiaali- ja terveysviraston järjestämässä hätmajoituksessa on kysymys henkilön tilapäisestä ja viimesijaisesta majoituksesta tilanteessa, jossa hänen terveytensä ja turvallisuutensa on vakavassa vaarassa. Toistuvassa majoituksen tarpeessa ei ole enää kyse edellä tarkistettua hätmajoitusta edellyttävästä tilanteesta.

Sosiaali- ja terveysvirasto on havainnut omavalvontana virheen sosiaali- ja terveysviraston pysyväisohjeessa PYSY108 ”Päätöksentekoprosessit ja yhteistyökäytännöt asunnottomien asiakkaiden osalta”. Kyseisen pysyväisohjeen mukaan Hietaniemenkadun palvelukeskus palvelee vain helsinkiläisiä. Hietaniemenkadun palvelukeskuksessa on mahdollista majoittaa myös oleskeluluvattomia ulkomaalaisia ja näin ohjeistetaan ”Oleskeluluvattomien ulkomaalaisten tilapäinen majoitus” –ohjeessa. Kyseinen pysyväisohje (PYSY 108) korjataan viipymättä.

Saatujen selvitysten mukaan Hirundoon saapuneet henkilöt eivät ole jääneet heitteille, vaan jokaiselle on järjestynyt hätmajoitus yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Sosiaali- ja terveysvirasto katsoo, että toiminnan sisäinen ohje ”Oleskeluluvattomien ulkomaalaisten tilapäinen majoitus” on edellä esitetyn ja asiassa annettuihin selvityksiin viitaten lainmukainen. Sosiaali- ja terveysvirasto pahoittelee, että asiakkailta ja Hirundon henkilökunnalla on ollut haasteita sosiaali- ja terveysviraston työntekijöiden tavoitettavuudessa sekä lisäksi sosiaali- ja terveysvirasto pahoittelee asiakkaille ylimääräisistä yhteydenotoista syntynyttä haittaa.

Edellä esitetyn ja asiassa annettuihin selvityksiin viitaten sosiaali- ja terveysvirasto katsoo, että Helsingin kaupunki täyttää velvollisuutensa tarjota hätmajoitusta kaikille sitä tarvitseville. Helsingin kaupunki ostaa asunnottomuuteen liittyvää tilapäismajoitusta oman toiminnan lisäksi yksityisiltä palveluntuottajilta. Tilapäismajoitus on väliaikainen ratkaisu, jonka aikana tavoitteena on löytää pysyvä asumisratkaisu. Hietaniemen palvelukeskuksen lisäksi sosiaali- ja terveysvirasto käyttää muita palveluntuottajia lyhytaikaisen majoituksen järjestämiseksi.

Täten Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveysvirasto katsoo, että hätmajoituksen järjestämisessä on toimittu asianmukaisesti.

Lisätiedot

Marianne Lindqvist, lakimies, puhelin: 310 46302

18.09.2017

Asia/16

---

marianne.lindqvist(a)hel.fi

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566